Ч. 156. (655). Львів, четвер дня 19. липня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чверть року	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	[illegible] дол.
В инших державах	34 фр.

Положенє на галицькім фронті.

Військовий критик „Бунду" пише так про ситуацію на галицькім фронті:

На першім місци свого вломаня, в осередку пляновавної офензиви, між Золочевом а Бережанами, шукали Росіяни дальших успіхів, занявши село Конюхи. Але дальший терен не є корисний для їх наступів.

Проломане в напрямі Бережани-Нараїв не має найменших виглядів, як довго армія гр. Ботмера є в посіданю домінуючої позиції на Задрибнякові. Значінє Конюхів зменшило ся супроти становищ коло Бережан, але може заважити в будучности знов як осередна точка того, що станеть ся.

Рівнож Зборів набере знов більшого значіня. Се місточко лежить в середині російської лінії і буде тепер служити як вихідна точка наступів на височини на полудневий захід в напрямі Поморян. Росіяни після своїх комунікатів заняли Пресівці і Кошилів, положені два і пів кільометра на північний захід від Зборова. Австрійці держать хоробро правий жерельний беріг Стрипи, котрий від Плінян до Озерянок як природна перешкода охороняє Поморяни.

В відтинку, що межує з полудня, заняли Росіяни Иосифівку, село положене в половині дороги між Зборовом а Конюхами, отже точку, котру можна уважати за передполеве становище. Як головну позицію можна тут брати в рахуби Годів, височину 402, положену на захід від Иосифівки.

Наступи в тій области мають вигляди що найбільше льокальних поводжень. Російське військо після донесень комунікатів пробувало зискати на области в відтинку Пресівці-Лавриковиці-Годів-Конюхи. Але ті наступи відперто протинаступами з височин Урлова, на північний захід від Пресовець над Малою Стрипою, дальше з височини Зарудці на північний захід від Лавриковець, як також з височини 402 на полудневий захід від Годова і височини 401 на полудневий захід від Конюхів. Не виглядає на те, щоби Росіянам удало ся проломити фронт на відтинку Урлів, Поморяни, Золочів, котрий отворивби їм залізничу лінію. Львів-Тернопіль.

На правім крилі Росіяни дня 7. липня посунули ся в области жерела Малої Стрипи у відтинку Батьків-Манаїв щоби в той спосіб поперти осередну групу на північний схід від Золочева в напрямі Сасова.

Протинаступи викинули однак російські відділи, котрі там вдерли ся до становищ військ ґенерала Бем-Ермольього.

Ліпше повело ся атакуючій армії в области Станиславова — котра намагала ся проломити в напрямі Станиславів-Калуш, де в році 1916 перервав Брусілов свою діяльність. Тут російські маси розвинули ся на фронті ширини 25 кільометрів і заатакували відтинок Єсупіль-Ямниця-Загвіздь-Лисець.

Їм удало ся розвивути з рівнини Бистриця і Солотвинка і тут втиснули австрійський фронт, котрий відступив до Лукавиці, а відтак до Цінивої.

Але проломаня знов Росіянам не вдало ся, помимо того, що їх тактичний успіх тут значно більший, як коло Конюхів і Бережан. Та що ті операції коло Станиславова мають характер зусиль флянкового переломаня области Станиславова, то Львів Росіяни атакують так само, як Брусілов в р. 1916 концентрично. Коли би Росіянам їх початкові операції в напрямі Поморян, як також в напрямі Сасів-Золочів, були удали ся, то тоді наступи способного ґенерала Корнілова, ведені в области Станиславова, могли були стати ся небезпечні для лучности армій австро-німецько-турецької над Нараївкою, але супроти малих російських початкових поводжень, всьо лишило ся в завішеню.

І хоч той атак приніс після російських донесень австрійським військам великі втрати в полонених, то се зрівноважило ся шаленими і кровавими жертвами Росіян.

Здаєть ся однак, що російська офензива доси не тільки не осягла ще свого вершка, але щораз дужше розвиваєть ся в лісні Карпати і в околиці Риґи.

Україна і Росія.

Nowa Reforma (ч. 326) доносить з Ціріха: „Київські дневники доносять, що Українська Центральна Рада в Києві ухвалила такі резолюції:

1) Взиває ся всіх Українців, щоби негайно взяли участь в оголошеню незалежности України.

2) Українська Центральна Рада видасть маніфест, в котрім будуть означені всі домаганя українських демократів. Маніфест ствердить, що Українська Центральна Рада заступає офіціяльно Україну.

3) Українська Центральна Рада стверджує, що вже вичерпала всі умови порозуміня з тимчасовим правительством.

Виборча реформа в Прусах.

На основі розпорядку цісаря Вільгельма, має наступити зміна виборчої ординації до пруського сойму. Опиралась вона на праві з 1849 року й на теперішні часи, коли навіть в Угорщині по уступленю ґр. Тіши виборче право має підпасти зміні в демократичному дусі, являєть ся вже перестарілою.

Допущенє рівного, тайного й безпосередного голосованя в Прусах дасть демократич-

НАТАЛІЯ З ОЗАРКЕВИЧІВ КОБРИНСЬКА.

З під гуку гармат.

(Кінець)

Постій дня....

За усі картки сердечно дякую. Кожде відомість від Тебе справляє мені невисказану втіху. Послідну Твою картку читав я при блиску циґара, бо ніякого иншого світла не було. Нетерпливість дізнатись що про Тебе, і радість, яку будить в мині кожде Твоє слово, пожирали мене. А використати кожду таку хвилю, се одно, що в моїм теперішним положеню лишаєсь. З хвиль складає ся наше житє. Хто знає, що завтра може бути, а я позбув би ся моменту щастя говорити з Тобою.

Незадовго може стане свіжа могила і я піду туди, де уже богато пішло в тих днях моїх товаришів, а по щастю, яке зазнав я при Тобі, лишуть ся знов може лиш неясні на иншім ґльобі прочуваня.

Постій дня....

Я еще жию і маю надію, що сторін, в котрих Ти живеш не досягне стріла неприятеля, і вони лишуть ся в наших руках.

Тепер у нас без перерви ідуть дощі і се так дивно настроює, що хоче ся не лиш плакати, але скавуліти з болю душі і борби яку чоловік веде з собою. Безнадійний як те тепер небо густими закрите хмарами, а однак чекаю сонця, що радість серцю приносить.

На жаль. Де ти сонце золоте? Усюди холодно, мрачно. Дощ і холод проникає до кости. — Вода капає на мою постіль — на папір на котрім пишу, а чого сліди лишають ся.

Перериваю писане, аби при огни розігріти руки хоч се кінець червня.

Може ніколи не почував я себе так опущеним як тепер...

Не судилось мені докінчити се письмо, то і посилаю недокінчене.

Постій дня....

Майже не імовірно щоби в таких обставинах які я тепер переживаю, в такім хаосі і навалі страшних вражінь, гуку армат, і вибуху ґранатів любов в чоловіці змагалась, щоби він був способний до аналізи і почувань свого серця. А однак я лиш жию Тобою, моя кохана і живо уявляю собі кожду пережиту з Тобою хвилину, чую звук кождого твого слова, виджу кождий погляд Твоїх ясних зіниць. А коли затроєний баґнет неприятеля прокоде серце, котрим Ти так заволоділа — чувства лишуть ся все ті самі, лиш в болю і в муці ще більше висубтельніють — то коли сповнила би ся судьба страшного призначеня.

Ні на хвилю не сумніваю ся — що десь колись віднайдемо ся знову.

— — — — — —

Ласкава Пані!

Знаєте уже певне з часописи, які тяжкі часи переживав наш полк. Много ранених, много дістало ся до неволі, а дуже богато убитих.

До тих правдоподібно належить і Ваш Приятель, котрого картка Ваша Пані уже не застала а котрої адресом я покористав ся.

Коло него вибухнув ґранат — а що з ним стало ся, не знати, бо в замішаню не було часу займати ся полишеними. Найправдоподібнійше поляг.

Позваляю собі замітити, що маю по ньому дві однакі фотоґрафії, котрі ранком критичного дня від него дістав я — одну з тих міг би я Вам Пані на жадане післати.

Товариш.

Два хрести.

Пішов на війну жовнір молоденький,
Пішов давно тай не пише до неньки.

Вже три рази розцвили ся бози,
А неньки смуток; хліб насущний — сльози.

Аж раз медаль для сина надіслали
І про смерть сина неньці написали.

Два хрести слави дістав син коханий:
Один хрест срібний, другий деревляний.

Павло Межисадець.

ним живлам змогу мати вплив на кермоване справами королівства.

Дотеперішне виборче право в Прусах не було безпосередне, бо послів вибирали т. зв. правиборці, дальше було клясове після скалі вплачуваних податків, а в додатку сконструоване на основі спису населеня з 1858 року.

Се було причиною, що пр. консервативна велика власність мала три рази стільки голосів, що великі міста, торговля, промисл і робітнича верства.

Тому, що після королівського рескрипту й після пруської конституції реформа соймової ординації мусить бути соймом ухвалена, склад сойму не є байдужною річю, коли ходить о корисне переведене справи.

Пруський сойм складає ся з двох палат: з палати вельмож, яка числить 314 членів та з палати послів з 443. членами. Партійний склад сойму такий: 148 консерватистів, 53 вільноконсерватистів, 74 народних лібералів, 40 людових поступовців, 103 центровців, 12 Поляків, 10 соц.-демократів і 3 безпартійних.

Отже бачимо, що реформа виборчої ординації має в палаті послів запевнену звичайну більшість, коли б навіть консерватисти були проти неї. Правний реченець функціонованя пруської палати послів минає в 1918 р.

На основі королівського рескрипту нові вибори мають відбути ся після нового виборчого права.

Війна.

З австрійських фронтів

ВІДЕНЬ. Пресова кватира оголошує: В східній Галичині, де випогоджує ся, були тільки сутички і поменші бої. Наступ Росіян на узгіре Висока, північна віднога лісних Карпат, відперто в цілости. Кромі того удало ся нам посунути дещо вперед наш фронт на північний захід від Калуша. Високий стан води в Дністрі і його доплививах опадає. Дороги все ще розмоклі.

В частях тирольського фронту і над Сочею був хвилями значнійший гарматний огонь. Під Сельо, положенім на краю горбків розколини Брестовиця, на північ. схід від Ямяно, італійський наступ по більшій части зломано вже нашим огнем замикаючим дорогу. Недобитки італійських відділів, що йшли до штурму, і добили ся аж до наших становищ, відперто в рукопашній борбі. На коротко перед північю Італійці вдерли ся там до вузького кусника рова. В протинаступі відперто їх.

Наші летуни з поводженєм кинули бомби на військові бараки в долині Вальоне.

Анґлійські робітники про мирову німецьку резолюцію.

МОНАХІВ. „Münchener Ztg.“ доносить з Ротердаму: „Morning Post“ довідує ся, що 23 членів робітничого сторонництва ухвалило внести в парляменті інтерпеляцію в справі мирової манїфестації більшости німецьких сторонництв з хвилею, коли ті сторонництва оголосять манїфестацію в німецькім парляменті. Відповідь має дати особисто Льойд Джордж в палаті громад.

„Times“ заявляють: Правдиво демократичне правительство в Німеччині уможливило би коаліції навязане посередних зносин з Німеччиною.

Конґрес робітників і жовнірів проти офензиви.

МОНАХІВ. „Münchener Ztg.“ доносить з Цюріху: Конґрес робітничих і жовнірських сторонництв видав відозву, в якій домагає ся перерваня офензиви.

Кабінетне переселене в Петрограді.

ЛЬОНДОН. Райтер доносить з Петрограду під вчерашною датою: Міністри скарбу Шінґарев, просвіти Мануілов і робіт Шаховський уступили. Прокопович зістав міністром торговлі і промислу, Чарновський міністер просвіти.

За неповоджене весняної французької офензиви.

БЕРНО. В Парижи говорять про уступлене президента републики Поанкарого. Йому приписують головну вину підняття весною невдалої офензиви. Кромі того говорять загально, що мають бути скликані народні збори до Версалю. Тому що доперва тепер довідали ся, як величезні втрати понесла Франція в часі весняної офензиви, щораз голоснійше відзиває ся загальне жадане, щоби покарано політиків і ґенералів, котрі понесять вину.

В грецькій державі знов псує ть ся.

БЕРНО, 17. липня. „Gazette de Lausanne“ доносить з Атен: Між новим королем і Венїцельозем виринули поважні ріжниці ізза того, що король не згодив ся підписати декрет скликуючий стару палату, у якій мали перевагу приклонники Венїцельоза. Ще й иньші признаки свідчать про недалеку крізу. Венїцельоз жадає, щоби король зірвав явно з напрямом зовнішної і внутрішної політики свого батька.

Події на морі.

ГАГА. (Ткб.) Урядово доносять, що анґлійські оружні сили, що заатакували німецькі товарові кораблї коло голяндського побережа, складали ся з 19 або 20 торпедовців і нищителів. Затоплено 4 німецькі кораблї, 3 розбили ся, 2 заведено до Анґлії. З розбитих кораблів два станули в полумїни.

БЕРЛІН. (Урядово). На Атлянтику наші підводні судна знищили ряд пароходів і вітрильників, в тім зоружений анґлійський пароxід Thirlby (2009 тон) з ладунком зелїзної руди й пароxід Matador (3400 тон) з товарами в дорозі до Анґлії.

Звіт російського штабу

з 15. липня.

ВІДЕНЬ (Ткб.). Пресова кватира. Над долїшною Лїмницею крісовий огонь. На південний захід від Калуша неприятель кілька разів наступав на наші війска на фронті Добровляни-Новиця. Відперто всі наступи. В часі боїв в сїй околиці полонено 16 офіцерів і 600 жовнірів. В околици Лдян наше війско по завзятих боях виперло Австрійців і Угрів з їх становищ і полонило около 1000 людий та здобуло деяку скількість машинових крісів. На двох укріплених точках переправи через Лїмницю в поблизу Перегінська перейшов неприятель до офензиви і старав ся виперти наші відділи на правий беріг Лїмниці.

Лист стрільця з Конюх.

Стрілецький постій.

Коханий Друже!

Важкі хвилї переживали ми підчас недавних боїв...

По 70-годиннім огни було богато вбитих та ранених, а маса присипаних, яких навіт не відкопано, бо огонь артилерії не переставав на хвильку. Прийшов день 1. липня страшного пекла.

...Земля так ходила, мов би якась страшенна сила хотіла висадити всьо у воздух. Від вибухів ґранатів в селї було цїлий день тепло, та так душно, що в голові крутило ся.

Нігде місця знайти собі, нї крихітки відпочати. В таку пору огортала хвилями резиґнація — чекало ся лиш на се, коли поцїлить ґраната в нашу яму. Я був цїлий час зі своїми людьми під тим огнем. Кажу Тобі — Друже — сьогодня тиждень минає — а годі прийти до себе. Твій брат — щира людина — стільки енерґії у нього все було, а так сердечно до мене відносив ся, що йому завдячую богато; в таку пору всїх нас піддержував. „Ми — говорив — поїдемо у Львів разом та розкажемо, як живеть ся під барабанним огнем“.

З пятниці на суботу в ночи ми трохи заснули. Нараз будить нас один стрілець та дуже алярмово. Прокинувшись зі сну — ми остовпіли. Стоїмо по коліна в воді, в ямі темно, виходу не видно.

Я мав вражінє, що ми засипані. Одна хвилина свідомости, що гинемо — (а був я сього певний, бо чогось і віддих замкнуло) була страшна...

...Се вражінє, якого дізналоб ся, по пробудженю з летарґу у... гробі. Хтось крикнув „вода!“ Се мене зорієнтувало. Засвітив я лямпку і побачив, що цїлими потоками заливає нас вода.

Наша „лисяча нора“ була в ярі, яким спливав дощ та нас заливав. Годі було в норі дальше стояти, у тій норі, яка була для нас спасенєм перед ґранатами та ріжного роду відломками.

Почали ми всї копати таму — та трудно — щораз більше води діставало ся до нори.

Змучене взяло верх. Як було небезпечно йти в хату, — годі було видержати — пішов я з Твоїм братом та заснули оба камінним сном.

За хвильку збудила мене страшна експльозія...

Хатою стрясло — вікна з рамами повилїтали — в хатї повно диму — і знов вражінє, що вцїлила ґраната в хату. Я до брата, а він не рухає ся. Довго будив я його. Можеш собі представити, яке змучене нас огорнуло, коли так спало ся...

Рано 1-го липня десь коло шестої перестав бити на село. Тому, що менї конечно треба було піти до обозу та гадка, що трохи віддітхну свіжим воздухом — рішив ся я пуститись через село.

І мало житєм не переплатив тодї. Щойно був в серединї села, як почали знов бити, але то так, що землю стрясало. Нїде дїти ся.

Пересидів я під хатою кілька хвиль та вигнав мене ґранат, що впав яких 10 кроків від мене. Я забіг у яму, де схоронили ся бідні люди-селяни, і там висидів півтора години, очікуючи коли з нас зробить перший ліпший ґранат... саламаху. За хвильку почули ми стріли крісів —

Годі було менї сидїти, бо наражений був на огонь обох сторін. Тодї рішив ся я перейти дорогою, яку замкнули Росіяни ґранатами. Як я йшов, як вийшов цїлий — годї менї зрозуміти. Хорунжий К., який йшов зі мною з своїм відділом — посивів...

Прийшов я до обозу тай став дивувати ся, що ту так чогось ясно, сонце світило, люди ходять, говорять, ґранати не лїтають, тихо... спокійно. Став над ставом тай роздумую, куди менї перейти на другий бік...

Цїлком не бачив, що кільканайцять кроків від мене провадить зовсїм добра дорога, якою спокійно та певно можна зайти, де потрібно.

Коло обозу в хатї положив ся я спати. Спав довго твердо. В снї переживав ще раз те, що недавно пережив в дійсности. Приснило ся, що в саму голову вцїлив мене ґранат...

Прокинув ся з острахом..

На щасте не від ґранату спухла в мене голова, а від того, що вдарив ся головою до стїни...

Найдовше зі всього, що пережило ся в Конюхах, лишить ся вражінє, яке викликав ґазовий алярм на селянах.

Ми мали маски, а вони сердешні не були в тім щасливім положеню.

Ти пригадуєш собі селянку, у якої я був на кватирі тай її гарну біленьку дитинку...

„Ратуйте нас каже до мене — ратуйте бодай мою малу дитину“.

Чи ти можеш собі представити розпучливий жах матери, якої одинока дитинка має зараз умерти? Таку картину переживає ся тільки в таких Конюхах, які були 1. липня 1917.

Той образ не зблїдне.

Ми забили нору дошками, закрили мокрими плахтами. На щасте ґазовий алярм був фальшивий...

Переживаня австрійського жовнїра в російському полонї.

Онодї явив ся в нашій редакції п. Іван Станкевич з Судової Вишнї, зелїзничий функціонар, який як рядовик 89. пп. з вибухом війни в 1914 р. вирушив був на російський фронт, де в бою під Опатовом дістав ся в неволю дня 2 го падолиста того-ж таки року.

З початку брав участь в борбах у відтинку Рава руська-Угнів, відтак під Люблином. В околицї місцевости Опатів підчас російського наступу д. 2 го падолиста 1914 досвіта засипала його земля в наслїдок вибуху ворожого ґранату. Оповідає, що стратив притомність і очуняв ся доперва по кількох годинах, чуючи коло себе людські накликуваня. Отворивши очі побачив довкола себе повно російських санїтарів, які збирали ранених і кудись вели. Наступаючі полки мусїли десь далеко піти вперед, бо гук армат чути було досить слабо. Жовнїри приказали йому встати. Доперва тодї почув сильний біль і заворот голови. До того долучилась ще червінка, на яку тодї „ляндштурмаки“ в ровах загально слабували. Обезсиленого до краю посаджено враз з кільканайцятьма иншими товаришами на віз і кудась повезено. По дорозї довідав ся, що їде „в плен“ на Сибір. Дорогу аж на місце призначеня відбув протягом 22-ох днїв, з чого 9 днів возом, 7 днів пішки, а 6 зелїзницею.

По дорозі спостеріг, що бракує йому 80 корон, які мав при собі ще підчас бою. Найбільше витерпів в часі семидневної подорожи пішки. Тоді зате, що не міг иншим полоненим кроку додержати, мусів покушати салдацької „дисціпліни" у формі нагайок, яких начислив 16. А треба памятати о тім, що був се початок війни, коли загально панувало страшне завзяття, а тим самим доля бранців всюди була незавидна.

Зате їсти давали бранцям доволі й не було случаю, щоб хто нарікав на лихий харч.

Так довезено бранців у місто Курган на Сибірі. Тут п. Ст. перебув в шпиталі 42 дні недужий на червінку.

Поведене лікарів і прислуги з недужими було тут зовсім вносиме,

Часописи приносили щораз то нові відомости про подвиги російської армії й нові добичі.

Се читали йому нераз недужі Росіяне й самопевно питали: „Ну, де тепер твоя Австрія?

Увільнив ся наш інформатор з тої душної атмосфери доперва тоді, коли подужав і пішов у недалеке село Барашків, де став на роботу враз з другим товаришем у одного мужика, по назвищу Андрея Михайловича Міхея. Був се заможний господар — мав понад 250 десятин землі — сектант, яких в Росії дуже много, людина дуже скупа й жорстока. Над нашими бранцями, а своїми робітниками дуже знущав ся, годував лиш морквою, сирваткою, а в найліпшому разі збираним машиновим молоком. Рідко коли і то лиш в неділю або свято їли мясо.

Сибірське село велике, гарно побудоване, хати криті як і в нас ґонтами, соломою та черепом, населене богате, уживає всяких машин, млинків, новочасних плугів в господарстві. Та не могли наші жовнірі привикнути до тамошнього підсоня. Морози доходили до 42° ф. При кінци лютого 1915 удалось п. Ст. визволити ся з тої дійсної неволі й перейти на недалекий хутір. Сталось се так, що стрінувши російського офіцира, пожалував ся йому на лихе поведене свого господаря, за що його засуджено на кару в сумі 50 рублів. На новому місці стало йому від разу лучше.

Тут, наслідуючи тамошні звичаї, став наш оповідач „великим чоловіком" — ворожбитом. Сей час належав у него до найлучших, бо „гостий" мав заєдно повно, а разом з тим і гроший та харчу доволі. Ось так з нужди приходив наш „воєнно-плінний" поволі до себе. Насамперед віджив по майже двомісячній голодівці у лихого хлїбодавця, наслідком чого занедужав був на сліпоту. Темний народ, головно жіноцтво, цілими процесіями удавав ся до него, щоб лиш дечого довідатись про рідних „на позиції". А російський мужик всьому дає віру. Не дивота, що там така тьма всяких сект менших і більших, та ріжних пройдисвітів.

Лиш на російському ґрунті можливі всякі Распутіни і їм подібні „великости". Та скоро минули дні добробуту п. Ст. Ось при кінци червня 1915 р. оголошено всім австрійським полоненим, що хто хоче до Австрії вернути, нехай зголосить ся до свого заряду.

Очевидно, що між нашими жовнірами не було таких, які-б сего не бажали й вкороці зголосилось в тому таборі, де був п. Ст. та в сусідних таборах понад 12.000 людий охочих вертати домів.

(Кінець буде).

НОВИНКИ

— Подорож Митрополита. „Neue Freie Presse" з 17. липня с. р. доносить: Українські посли дістали нині телеграму, яка подає до відома, що Митрополит граф Шептицький опустить позавтра Стокгольм і через Швайцарію удасть ся до Італії. В імени українського місцевого комітету у Відни поїде посол др Кость Левицький до Ціріху витати Митрополита. В імени У. П. Р. поїдуть до Ціріху посли др. Евген Левицький і др. Петрушевич, до яких прилучить ся ще кількох инших українських політиків.

— Дивне явище. Пишуть нам з міста: „В середу дня 18. липня появило ся число одного славного львівського дневника, а в нім ані в стрічках ані між стрічками не було ніякого заміту ні поучення на адресу У. П. Р.

В офіціяльних кругах велике зденервоване. Сподіють ся якоїсь збірної акції від повітових орґанізацій. Забобонні люди ворожать з приводу того явища скорий кінець війни".

На нашу думу до явища того не треба привязувати ніякого значіня. Се прямо боєва павза — для набрания віддиху...

Почекаймо до завтра...

— Фонд ім. Митрополита А. Шептицького для укр. сиріт виносить з нинішним днем 232,000 кор. Крім жертв в готівці, які що дня вплавають і будуть видруковані в дальшім окремім додатку до одного з наших дневників, одержали ми знова 4 жертви в цінних паперах воєнної позички, а се: Вп. др Іларій і Ольга Бачинські зі Стрия, тепер в Гмінді, позичку на 1.100 кор., о. декан И. Логинський в Володимирцях на 100 к., хорунж. Волод. Бабяк на 100 к. і Мих. Дворжан, учит. в Ліповатім, на 100 к. При сій нагоді просимо всїх Жертводавців не забувати ласкаво, що найліпше є слати жертви просто до „Дністра" на вкл. кн. 10.300, а не на приватні адреси; пригадуємо також поново тим особам, що занялись збіркою на сирітський фонд при помочи бльоків, відзнак і прч., щоби зволили не передержувати у себе готівки, але висилали до „Дністра", нехай гріш процентує. На жадане служимо чеками. — За секцію „Живого памятника": в заст. о. В. Лициняк.

— Зміни в російськім правительстві. Міністри скарбу Шінґарев, просвіти Мануїлов і робіт кн. Шаховський уступили. Прокопович став міністром торговлі й промислу, Чарновський міністром просвіти.

— Нові арештовання в Королївстві польськім. В послідних днях доконали окупаційні власти богато арештовань не лиш у Варшаві, але й поменших містах як Плоцьк, Луків, Гродзіско, Вроцлавек і и. Вяжуть ся вони з самостійницькою пропаґандою серед Поляків яка послугує ся нелегальними видавництвами.

— Польські леґіоністи не хочуть складати присяги. Від довшого часу обігають Львів чутки про „fermenty" в нутрі польської суспільности в польському Королївстві, в яких „magna pars" є польські леґіоністи. Та годі було щось певного довідатись, бо преса нічого конкретного не сказала, а устні перекази одні другим перечили.

Отсе в варшавських часописях з дня 14-го липня появив ся урядовий комунікат такого змісту:

„Дійшло де відома, що поголоска, наче б леґіоністи; які ухилились від зложення ухваленої Радою Стану присяги на вітчину й будучого короля, мають бути інтернованї в німецькому таборі — неправдива. Тим жовнірам імовірно вказаний буде побут в таборі в Щипльотні під Калішом та в Модліні".

Наведене оголошене німецького ґенерал-ґубернатора опубліковано тому; що в Варшаві кружили поголоски, наче-б леґіоністів, що не присягли, малось інтернувати в таборах по німецькій стороні, не з границях Королївства.

Короткі слова, а як богато вони говорять...

— Американці експльоатують Росію. З Петрограду доносять, що зелізниці в Росії мають бути Американцям по части продані, а по части дані в застав за позички, які має уділити Анґлія Росії. В Росії перебуває в тій цїли велика американська комісія для провірення відносин. Вона прибула через Владивосток до Росії і досліджує всьо на місци. Говорять також про те, що американські капіталісти бажають також експльоатувати рільництво в Росії. Ґенеральний директор величезної північно-американської Harwester Compagny прибув до Росії і веде з російським міністром рільництва переговори в справі узискання монополю в Росії для північно американських рільничих машин і в справі набутя, а евентуально видержавлення великанських коронних дібр.

— Божевільний. Що днини майже нотує хроника случаї божевіля у Львові так серед військових як і цивільного населення. Вчера біг улицями з гори св. Яцка зовсім нагий чоловік. Задержаний поліцією не хотів подати свого назвища. Відставлено його до шпиталя.

— Спростоване. Від ред. Калиновича дістаємо письмо, в якім він відносно до статі „Більше солідности". заявляє, що за статі, за мітки і політичний напрям віденського дневника „Reichspost" не приймає жадної одвічальности, бо він не є членом християнсько-суспільної партії. Заголовок його статі „Dem eigenen Staatswesen entgegen" змінила довільно редакція на „Republik Ukraine". Далі заявляє ред. Калинович, що дійсно був учителем трьох висших шкіл в Київі, що статю написав, на основі поглядів, які виробив собі на підставі вісток петроградської телеґрафічної аґенції, часописи „Рѣчь" і інформації російського еміґранта, поміщуваних в берлінськім „Lokalanzeiger". Проф. Грушевського зачисляє ред. Калинович до автономістів, тому йому не дивно, що Винниченко міг би виступити в обороні самостійности України. В обох статях — пише п. К. — старав ся представити справу осторожно і з застереженями, так, що німецький читач вістку про проголошене української републики не міг приняти як доконаний факт ані як оконечне відлучене від російської держави.

При нагоді сього поясненя і спростованя стверджує п. Калинович прилюдно, що він не виступає і не виступав ніколи з порученя пос. Василька".

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 20. липня 1917.

Нині: 19. липня гр.-кат. Атаназія прп., римо-кат. Вінкентія

Завтра: 20. липня гр.-кат. Томи і Акакія римо-кат. Чеслава.

○ **Старшина Укр. Пед. Кружка ім. Т. Шевченка в Жовкві** подає отсею до відома всіх інтересованих, що з новим шкільним роком, зн. по феріях, відтворить ся в Жовкві бурсу для української шкільної молодіжи. Хто би рефлектував на приняте, зволить внести подане до дня 15. липня, адресоване до „Народного Дому" в Жовкві. Услівя, по причині відомої, з дня на день зростаючої дорожні, подасть ся на письмі з повідомленем приняття до бурси. — **За Старшину:** о. Ст. Білинський, голова.

Король змінив назвище.

ЛЬОНДОН. (Р.) Король нині на засіданю приватної Ради приняв для себе і родини назвище „Windsor".

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 18. липня 1917.

На полудне від Калуша хорвацькі війська армії і баварські баталіони повторили в наступі оноді виборені успіхи, здобуваючи узгіре під Новицею. На схід від Калуша покінчено очищувати лівий беріг Ломниці.

Поза тим на ніякім фронті не приключилось нічого важного.

Шеф Ґенерального Штабу.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

Борба артилерії у Фляндрії була сильна над побережем. Від Ізери до ріки Lys зросла значно в порівнаню з попередними днями. Між Hellebeke і Warnston відперто в борбі з близька анґлійські вивідні наступи. Над каналом La Basse, під Loos i Lens, як також по обох берегах Скарпи огонь в вечірних годинах був сильний. Як стемніло Анґлійці вирушили до наступу на північ від гостинця Arras—Cambrai. Відперто їх з вимком малого місця, в якім дістали ся до нашої лінії на захід від ліска du Vert.

Нині рано відігнали ми огнем анґлійський баталіон, який посунув ся наперед на північ від Frenskoy.

Фронт пруського наслідника престола:

Здовж Aisn-и і в Шампанії при непогоді огнева діяльність була мала. На лівім березі Мози в день їшла борба. По 3 годинним сильнім приготованю гарматним рушили Французи до приступу на 5-кільометровім фронті від ліса

Avocourt до кітловини на захід від узгіря „Мертвий Чоловік“. В південно-східнім куті ліса в Malancourt і по обох боках гостинця з Malancourt до Esnes по завзятій борбі вдерли до недавно нами здобутих ровів. Впрочім відперто їх. Обновленим під вечір напором хотів неприятель поширити свій зиск в терені. Наступ той не повів ся. На схід від Мози огонь був значніший як звичайно.

Фронт пільного маршалка кн. Альбрехта віртемберського:

Не було нічого важного.

На східнім фронті:

Фронт баварського князя Леопольда:

Збільшена діяльність боєва була під Ригою, а також на полудне від Динабурґа і Сморґоня. В східній Галичині був сильний огонь під Бережанами. У стіп Карпат спільним наступом баварські і хорвацькі війська здобули узгіря на схід від Новиці, яких Росіяни завзято боронили, а також на здобутих становищах відперли російські противаступи. Також на инших місцях лінії Лімниці в місцевих борбах відтручено Росіян.

Фронт ґенерала полковника арх. Йосифа:

В области ґрупи Макензена зростає постепенно огнева діяльність, особливо по обох боках долини Сусіта, вздовж Путни і Серета.

Македонський фронт:

Нічо нового.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймоване зубів без болю і пльомбоване.
Штучні зуби в кавчуку, золоті і платині.
Пацієнтів з провінції залагоджує ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

НОВІ КНИЖКИ.

1) **Наша дума,** великий український співаник ціна К 2·80 (оправлений в полотно К 4·50).

2) **Наша слава,** (часть перша вел. співаника) ціна К 1·40.

3) **Наша пісня,** (часть друга вел. співаника) ціна К 1·40.

При замовленю одного з тих співаників треба додати 30 сот. на звичайне порто. а 65 сот. на поручене порто.

4) **Підручник до науки німецької мови.** Ціна брош. прим. 3 кор. 50 сот., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с. На почтову рекомен. перес. долучити 55 с.

5) **Дотепи вигадки і жарти.** Ціна брош. прим. 1 кор. 80 с., оправл. в полотно з витисками 2 кор. 20 с. На почтову пересилку долучити 45 сот.

6) **За козацьким хлібом.** Оповідане з давних часів. Ціна 70 сот., з пересилкою о 20 сот. більше.

7) **Войнаровський:** історична поема. Ціна 70 сот., з пересилкою о 20 сот. більше.

8) **Чекає нас велика річ:** історичні обракки. Ціна 50 с., з пересилкою о 20 сот. більше.

9) **З крівавого шляху Українських Січових Стрільців.** оповіданя і описи. Ціна 1 кор. 20 с., з пересилкою о 20 с. більше.

Книжки висилаємо тілки по отриманю готівзи; на кредит і за посліплатою не висилаємо, в коміс не даємо.

Замовленя і гроші слати на адресу: Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

Товариство взаїмного кредиту
„Дністер“
у Львові,
вул. Руська ч. 20. Телеф. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділювана кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 3¼ проц., без потручення рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах від 8. до 2. в полудне.

Конто в Почтовій Щадниці 35.527
Жирове конто в австро-угорськім Банку.

Щадничі вкладки	К. 5,327.450
Власний маєток	„ 686.383
Уділені позички	„ 4,233.603

Канцеляриї Товариства отворені перед полуднем.

Бюро архітектонічне
Василя Нагірного
у Львові, Ринок 36.
виготовляє пляни на церкви і доми мешкальні, як також оцінки воєнних шкід на будівлях.

Цілий світ перейдеш
як умієш по німецьки говорити.
З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

ПІДРУЧНИК

до науки німецької мови зладив
Ю. Рудницький.

Можна легко учити ся говорити по німецьки.

Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де-що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечнійших справах.

В лекціях говорить ся про такі річи: сільське обійстє, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в місті, на торзі (про мясо, ярини, землеплоди), господарські будинки і річи, їзду возом, їзду зелізницею, закупна в склепі, гостина, веденє господарки, (зима. весна, літо, осінь), побут у Відни, між ремісниками, при війську і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані взірці граматики і до кождої лекції словарець.

Один примірник оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с.

На почтову пересилку треба долучити 65 сот.

Висилає тільки за готівку: Канцелярія Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10.

Хлопця до ношеня ґазет прийме адміністрація „Укр. Слова“.

АРТИСТИЧНЕ
ЗАВЕДЕНЄ РИТІВНИЧЕ
найдешевша фабрика кавчукових стампіль
Д. ВАЙСА
у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всі ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.

Таблиці і шильди литі в ріжних металях, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всі замовленя виконує ть ся в якнайкоротшім часі.

Одиноке українське Товариство взаїмних обезпечень на житє і ренти
„КАРПАТІЯ“

Почесний президент Його Ексцеленція митрополит граф Шептицький.

Товариство оперте на взаїмности, а через се усі зиски припадають самим членам. Ручить вже по трех літах неоспоримість і незапалість обезпеченя. Признає по трех літах право викупу, а також вже по трех літах уділює позички на низькі відсотки. У всіх справах звертати ся на адресу:

Львів, вул. Руська ч. 18.

Години урядові: від 8 до 2.

Рух поїздів у Львові

важний від 1. червня 1917. аж до відкликаня.

(Час середно европейський; від 1. серпня до 1. вересня 1917. час літний).

Відходять зі Львова до	Приходять до Львова з
Кракова: [7·30], † 8·40, 8·55, [3·10], 6·05, 6·20, † 9·55, 10·10.	Кракова: 10·05, [1·45], 6·45, †9·00, 9·15, 9·50, †5·05, 5·20.
Золочева: 8·20, 10·53, [2·30], †7·13, 11·13.	Золочева: 5·52, 12·12, [2·20], 5·15, 8·52.
Стрия: 8·25, 4·55, 10·46.	Стрия: 5·54, 9·35, 9·05.
Лавочного: 7·20.	Лавочного: 7·10.
Самбора: 9·05.	Самбора: 8·30.
Сянок: 8·45.	Сянок: 10·15.
Рави руської: 2·20*, 9·30, 4·44.	Рави руської: 6·42, 4·35, 8·18*.
Сокаля: [8·55]▪, [8·10]:.	Сокаля: [9·45]:, [9·45]▪.
Яворова: 9·10**, 4·20.	Яворова: 8·45, 3·48**.
Підгаєць: 8·33, 3·00, 11·33.	Підгаєць: 5·32, 1·40, 7·32.
Стоянова: 12·13, 7·53, 3·15.	Стоянова: 6·12, 1·00, 7·52.
Ходорова: 8·30, [2·30], 11·10.	Ходорова: 6·45, 1·10, 8·10.

† означає поїзди виключно для військових.
* до Брюхович, зглядно з Брюхович.
** Янова з Клепарова, зглядно з Янова до Клепарова.
▪ через Раву руську.
: через Сапіжанку.

Увага: Нічна пора від 6·00 вечером до 5·59 рано означена підчеркненєм мінут. Поспішні поїзди означені [ ].

Подані поїзди ходять тільки умовно, на скільки рух з огляду на занятє зелізничих шляхів військом буде можливий. На випадок спиненя поїзду як також при опізненю полученя не прислугує подорожним право жадати відшкодованя.

Друкарня і фабрика печаток **І. Фрідмана** у Львові, улиця Сикстуська 4 виконує всілякі друки і печатки гарно — скоро і дешево. 4—?

При всякого роду закупнах просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.